

játékot, mely 7 részből állt. Címe: »A királyi hertzeg és Magyarország nádoris-pánya nevenapján való megtiszteltetésére készült versek, melyeket a Nemzeti Játsszó Társaság ama híres Mozart által szerzett muzsikára alkalmaztatva, a nagyváradai játékszínen martius 19. napján 1799. esztendőben elénekelt.«

Rhédey László gróf kolozsvári palotája báltermét 1813-ban a németek részére játszószínné alakította át. (Bayer József: »A Nemzeti Játékszín története.« I. kötet, 521. old.).

Rhédey Mihályné gr. (sz. báró Bánffy Terézia), kolozsvári mecenásnő, 1792. nov. 11-től egy egész esztendőre díjtalanul engedte át házának egy nagy termét magyar színelőadások tartására az úttörő színészeknek, kiknek pályakezdését e nagylelkű támogatás lényegesen megkönnyítette. (Lásd: »Magyar Kurir«, 1792. 88. szám. 1397. old.) — 1892. nov. 11-én az erdélyi színészet 100 éves születésnapján e ház falába emléktáblát helyeztek el.

Ribáry József (ritári), a főrendiház tagja, miniszteri tanácsos, a Szent István rend lovagja, az Orsz. Színészegyesületnek 1872 óta volt elnöke, később örökös tb. elnöke, sz. 1825. jan. 25-én, megh. 1901. máj. 21-én, Budapesten. Középiskoláit Budán végezte, a jogot a pesti egyetemen hallgatta. A színészet egyetemes érdekében — mint a Színészegyesület érdemes első elnöke — korszakalkotó tevékenységet fejtett ki és elsősorban a kormánynál agitált a vidéki színészet támogatása ügyében. 1883. dec. 13-án a Színészegyesület palotájában leleplezték az arképt.

Richard (III.), Shakespeare tragédiája. Első előadása Pesten 1794. aug. 4-én volt. A Nemzeti Színházban 1843. apr. 1. volt a bemutatója. Ford. Vajda Péter. (A Burgtheater 1852. febr. 14. mutatta be.) Szereposztása: IV. Edward: Udvarhelyi Miklós; Edward hg: Balogh Pepi; Richard hg: Szilágyi Pál; György: Bartha János; Richard, glosteri hg: Lendvay Márton; Henrik: Füredi Mihály; Buckingham hg: Fánész Lajos; Rivers gróf: László József; Hastings lord: Szentpéteri Zsigmond;

Stanley lord: Szilágyi Pál; Erzsébet királynő: Lendvayné; Yorki hercegnő: Erkelné; Lady Anna: Hubenayné. 1847-ben Richard: Egressy Gábor; 1859. okt. 24. Tóth József. (Új szereposztásban.) 1867-ben Kolozsvárt is színre került. 1873. okt. 29-én Szigligeti Ede fordításában új betanulással adják a Nemzeti Színházban, ekkor Molnár György játssza Richárdot. 1910. nov. 12-én újból felelevenítették. Richárd személyesítője Ivánfi Jenő volt. A többi főszereplők: Anna királyné: Márkus Emilia; Margit királyné: Jászai Mari; Buckingham: Gál Gyula; Edward király: Molnár László; Hastings: Bakó László. Felújították még 1922. apr. 19-én, 1923. jún. 27-én, 1925. máj. 8-án stb. A Budai Népszínházban 1863 nyarán került színre, midőn a főszereplők ezek voltak: Henrik: Bényei István; Buckingham: Takács Ádám; III. Richard: Molnár György, stb.

Richter János, karnagy, sz. 1843. apr. 4-én, Győrött, megh. 1916. dec. 5-én, Bayreuthban. Atyja székesegyházi karnagy volt, fiát a gimnáziumi évek után Bécsbe küldte teljes zenei kiképzés végett. R. itt az udv. operazenekarban kürtös lett, de az egész zenekar működését gondosan tanulmányozta. Megismerkedvén Wagner Richarddal, ennek — mint rajongó híve — famulusa lett: másolta a »Nürnbergi mesterdalnokok«, majd a »Nibelung-trilogia« partitúráját; 1868-ban Münchenben a bajor udv. opera karnagya lett, honnan Wagnerrel együtt távozott. 1871 őszén a pesti Nemzeti Színház karnagya lett, (»Tannhäuser«-t és »Bolygó hollandi«-t ő illesztette műsorunkba) a zenekart; filharmónikus hangversenyeit magasabb színvonalra emelte. 1875—1898-ig a bécsi udv. opera karnagya volt s itt Wagner eredményes és ünnepeit apostola; 214 filharmónikus-hangversenyen főleg a klasszikusok nagyvonalú, méltó dirigense; közben Bayreuthban a »Nibelung-trilogia« első betanítója és dirigense (1876. aug. 13 óta). Utóbb Münchenben telepedett le, Manchesterben, Londonban, Budapesten vendégképpen dirigált. Tetemét Berlin krematóriumában elhamvasztották, a bayreuthi temetőben Liszt Ferenc mauzoleuma közelében nyugszanak hamvai. 1875. jan. 27-én Budapesten nőül vette Szitányi Má-